

LÊ-NIN

TOÀN TẬP

BỨC THƯ NGỎ GỬI TOÀN THỂ
NHỮNG NGƯỜI DÂN CHỦ - XÃ HỘI
ỦNG HỘ ĐẢNG

NHỮNG Ý KIẾN BẤT ĐỒNG
TRONG PHONG TRÀO CÔNG NHÂN CHÂU ÂU

VỀ MỘT SỐ ĐẶC ĐIỂM TRONG SỰ PHÁT TRIỂN
LỊCH SỬ CỦA CHỦ NGHĨA MÁC

L. N. TÔN-XTÔI VÀ THỜI ĐẠI CỦA ÔNG

CHỦ NGHĨA CẢI LƯƠNG TRONG PHONG TRÀO
DÂN CHỦ - XÃ HỘI NGÀ

20

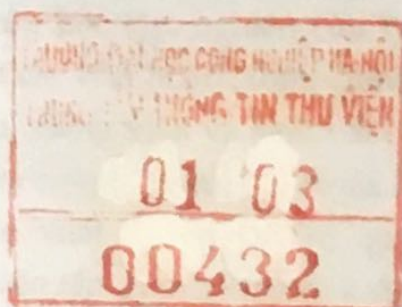
NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

V.I.LÊ-NIN

TOÀN TẬP

20

(Tháng Mười một 1910 -
tháng Mười một 1911)

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA
HÀ NỘI - 2005

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Khẳng định chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam hành động là vấn đề có tính nguyên tắc đối với cách mạng Việt Nam; là bước phát triển về nhận thức và tư duy lý luận của Đảng ta trong công cuộc đổi mới, quyết tâm xây dựng đất nước theo con đường xã hội chủ nghĩa.

Những thành tựu mọi mặt do công cuộc đổi mới đất nước mang lại trong những năm qua thật đáng trân trọng và khích lệ, đồng thời đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân phải tiếp tục nghiên cứu, phát triển lý luận cách mạng khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin để giải quyết những vấn đề thực tiễn đang đặt ra trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước trong giai đoạn hiện nay.

Với tinh thần đó, việc tìm hiểu, nghiên cứu có hệ thống và vận dụng sáng tạo những tư tưởng, những tinh hoa của chủ nghĩa Mác - Lênin là vô cùng quan trọng và cấp thiết đối với chúng ta hiện nay.

Đáp ứng nhu cầu học tập, nghiên cứu lý luận của đông đảo bạn đọc, đặc biệt là của các nhà hoạch định chính sách, các nhà khoa học, các nhà nghiên cứu, giảng viên và sinh viên các trường đại học, nhân dịp kỷ niệm 135 năm ngày sinh của Vladimira Ilich Lênin (22 - 4 - 1870 — 22 - 4 - 2005), Nhà xuất bản Chính trị quốc gia xuất bản Bộ sách quý **V. I. Lênin - Toàn tập** gồm 55 tập và 2 tập Tra cứu.

Bộ sách **V. I. Lênin - Toàn tập** ra mắt bạn đọc lần này được xuất bản theo đúng nguyên bản của Bộ **V. I. Lênin - Toàn tập**, tiếng Việt, do Nhà xuất bản Sự thật, Hà Nội, hợp tác với Nhà xuất bản Tiến bộ, Mátxcova, xuất bản vào những năm 70 - 80 thế kỷ XX.

*

* * *

Tập 20 của Bộ sách **V. I. Lênin - Toàn tập** bao gồm những tác

phẩm của Lênin viết trong thời gian một năm (tháng 11 - 1910 đến tháng 11 - 1911) phản ánh đời sống kinh tế - xã hội nước Nga đang trong quá trình chuyển biến đầy mâu thuẫn dẫn nước Nga quân chủ "trên con đường cuối cùng và chờ đón cuộc cách mạng đang đến gần". Sự bất mãn của quần chúng ngày càng tăng lên, ý thức đấu tranh càng mạnh, nền công nghiệp đang được khôi phục, đội ngũ giai cấp công nhân tăng, nhiều cuộc biểu tình của quần chúng xuất hiện. Tình hình đó đang cấp bách đòi hỏi Đảng của giai cấp công nhân phải được chấn chỉnh lực lượng, "bước ra con đường đúng đắn", liên minh lực lượng, thống nhất và đoàn kết lãnh đạo cuộc đấu tranh cách mạng giành thắng lợi.

Nội dung chủ yếu của tập này được Lênin tập trung đánh giá tình hình trong Đảng và đặt vấn đề kiên quyết phải mở rộng cuộc đấu tranh xây dựng Đảng, củng cố sức mạnh đấu tranh quyết liệt với phái mensêvích, vạch trần âm mưu bẻ phái của phái "Tiếng nói", phái "Tiến lên", bọn tởrốtkit, chủ nghĩa cải lương, bảo vệ chủ nghĩa Mác, vận dụng sáng tạo vào thực tiễn cách mạng Nga... Lênin coi đó là nhiệm vụ của những người mácxít cách mạng chân chính.

Nội dung những tác phẩm chính trong tập này được phân tích khá toàn diện trong phần *Lời tựa* in ở đầu sách, do Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin (Liên Xô) viết cho lần xuất bản bằng tiếng Việt.

Phần Phụ lục và các Bản chỉ dẫn (với những số trang tương ứng của phần nội dung trong tập) ở cuối sách được trình bày hết sức khoa học và chuẩn xác; đây là phần tra cứu rất bổ ích, góp phần làm sáng tỏ nhiều vấn đề trong nội dung tác phẩm, giúp bạn đọc hiểu sâu sắc hơn tư tưởng của V. I. Lênin.

Chú thích cuối trang bằng dấu (*) là của V. I. Lênin; chú thích bằng chữ số Ả-rập (¹) là của Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin trực thuộc Ban Chấp hành Trung ương Đảng cộng sản Liên Xô (trước đây).

Hy vọng Bộ sách sẽ là tài liệu nghiên cứu và tham khảo bổ ích cho bạn đọc.

Tháng 11 năm 2005

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

LỜI TỰA

Tập 20 trong V. I. Lê-nin Toàn tập gồm những tác phẩm viết trong thời kỳ từ tháng Mười một 1910 đến tháng Mười một 1911.

Những năm 1910 - 1911 là những năm có tính chất bước ngoặt trong đời sống chính trị - xã hội của nước Nga. Thời kỳ thống trị của thế lực phản động Trăm đen bắt đầu sau khi cách mạng 1905 - 1907 bị thất bại, lúc bấy giờ đang kết thúc. Sự bất mãn của quần chúng ngày càng tăng lên; ý thức của quần chúng về sự cần thiết phải đấu tranh chống chế độ chuyên chế ngày càng mạnh mẽ.

Trong những năm đó, nền kinh tế của đất nước đã có những biến đổi căn bản. Sau thời kỳ đình đốn kéo dài tới năm 1909, nền công nghiệp đã bắt đầu được phục hồi và đến năm 1910 đã tiến vào giai đoạn hưng thịnh. Sản phẩm của những ngành công nghiệp quan trọng nhất đã tăng lên, sự tập trung sản xuất và tập trung tư bản đã được đẩy mạnh. Cùng với sự tăng thêm số lượng giai cấp vô sản, sự tập trung giai cấp vô sản trong các xí nghiệp lớn cũng tăng thêm.

Nhưng sự phát triển kinh tế của nước Nga vẫn bị kìm hãm như trước bởi những tàn dư mạnh mẽ của chế độ nông nô. Tất cả những cái đó đã làm gay gắt thêm những mâu thuẫn kinh tế - xã hội, đã tăng cường thêm cuộc khủng hoảng cách mạng mới ở trong nước.

Những biện pháp mà chế độ Nga hoàng đã thi hành trên con đường biến nước Nga thành nước quân chủ tư sản, những

mưu toan của chế độ Nga hoàng muốn dùng cách đó để giải quyết những nhiệm vụ mà toàn bộ quá trình phát triển của đất nước theo con đường tư bản chủ nghĩa đã đặt ra, — tất cả những điều đó không thể cứu được chế độ Nga hoàng khỏi cuộc cách mạng đã tới gần. Đu-ma III là nơi thống trị của khối liên minh của Đảng thánh Mười và Đảng dân chủ - lập hiến, tức là những đại biểu của chế độ chiếm hữu ruộng đất của đại địa chủ và của bọn trùm tư bản công thương nghiệp, — Đu-ma đó không thực hiện được những điều hy vọng của chế độ chuyên chế. Kết quả của chính sách ruộng đất của Xtô-lư-pin là sự phá sản, sự bần cùng hóa hàng triệu quần chúng nông dân. Nạn mất mùa năm 1911 dẫn tới nạn đói của gần 30 triệu nông dân và làm gay gắt thêm tình hình ở nông thôn.

Trong các bài "Phái dân chủ - lập hiến nói về "hai phe" và về "sự thoả hiệp hợp lý", "Phái dân chủ - lập hiến và phái thánh Mười", "Về ý nghĩa của khủng hoảng", "Xtô-lư-pin và cách mạng", v.v. được đưa vào tập này, Lê-nin đã phân tích những quá trình kinh tế - xã hội diễn ra trong nước. Mâu thuẫn giai cấp gay gắt thêm, giai cấp tư sản tự do chủ nghĩa tiếp tục ngã sang phái hữu, sự chống đối của quần chúng tăng lên — tất cả những điều đó đã nói lên rằng chính sách của Xtô-lư-pin đã bị phá sản hoàn toàn. Lê-nin đã viết: "Xtô-lư-pin ra sức đổ rượu mới vào bình cũ, biến chế độ chuyên chế cũ thành chế độ quân chủ tư sản; và sự phá sản của chính sách Xtô-lư-pin là sự phá sản của chế độ Nga hoàng trên con đường cuối cùng đó, con đường cuối cùng có thể có được đối với chế độ Nga hoàng" (tập này, tr. 384).

Sự bất mãn âm thầm đã tăng lên trong các tầng lớp dân chủ trong dân cư, và đến giữa năm 1910 thì chuyển thành cuộc đấu tranh công khai. Giai cấp công nhân là những người đầu tiên đứng lên đấu tranh chống chế độ Nga hoàng. Ngay từ mùa hè đã xuất hiện những dấu hiệu rõ ràng chứng tỏ rằng phong trào công nhân được khôi phục — số người tham gia bãi công đã tăng lên khá nhiều, bản thân các cuộc bãi công ngày càng mang

tính chất tấn công. Năm 1911 số công nhân tham gia các cuộc bãi công đã tới hơn 100 nghìn, tức là gấp hai lần so với năm 1910; năm 1912 đã có hơn một triệu công nhân tham gia bãi công. Theo sau giai cấp vô sản, giai cấp nông dân đã đứng dậy, tích cực đấu tranh chống sự lộng hành của bọn địa chủ và cu-lắc.

Sống ở nước ngoài, ở Pa-ri, Lê-nin chăm chú theo dõi mọi biểu hiện của tính tích cực chính trị của giai cấp công nhân, sự lớn mạnh của cao trào dân chủ chung ở nước Nga. Các tác phẩm của Lê-nin thấm sâu lòng tin tưởng ở lực lượng của giai cấp công nhân, ở lực lượng của quần chúng nhân dân đang một lần nữa đứng dậy đấu tranh chống chế độ chuyên chế. "Phải chăng bước ngoặt đã bắt đầu?", đó là nhan đề một bài báo của Lê-nin viết hồi tháng Mười một 1910, bài này mở đầu tập này. Trong bài "Các cuộc biểu tình đã bắt đầu", Lê-nin đã viết: "Ngay bước đầu của cuộc đấu tranh một lần nữa cũng lại chỉ cho chúng ta thấy rằng những lực lượng đã từng làm lung lay chính quyền Nga hoàng trong năm 1905 và sẽ đánh tan chính quyền đó trong cuộc cách mạng sắp tới này, vẫn còn tồn tại" (tr. 88).

Dự đoán của Lê-nin đã được hoàn toàn chứng thực là đúng đắn — các cuộc bãi công và biểu tình trong các năm 1910 - 1911 là bước đầu của cao trào cách mạng mạnh mẽ mới.

Đảng của giai cấp công nhân đứng trước một nhiệm vụ là phải lãnh đạo cao trào cách mạng đang phát triển, cao trào đó sẽ làm cho giai cấp vô sản, liên minh với giai cấp nông dân, giành được thắng lợi trong cuộc cách mạng dân chủ - tư sản ở Nga. Hoàn cảnh mới đã đề ra trước đảng nhiệm vụ phải lãnh đạo, trong thực tiễn, cuộc đấu tranh cách mạng của giai cấp công nhân chống chế độ Nga hoàng — lãnh đạo phong trào bãi công, các cuộc mít-tinh và biểu tình, việc cổ động quần chúng trong cuộc vận động bầu cử sắp tới vào Du-ma nhà nước IV. Chỉ có thể thực hiện được các nhiệm vụ đó — sử dụng rộng rãi mọi khả năng hợp pháp để củng cố mối liên hệ với quần chúng, để đấu tranh vì lợi ích của quần chúng — bằng cách quyết tâm đoàn